

Aktuální aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TZ

Abstrakt

Autor práce se zabývá teoretickými i praktickými otázkami spojenými s trestným činem podvodu, který náleží mezi *obohacovací* majetkové trestné činy. Po trestném činu krádeže a poškození cizí věci je podvod dlouhodobě třetím nejčastěji páchaným majetkovým trestným činem na území ČR. Důvodem výběru tématu diplomové práce je kromě jeho aktuálnosti především značná variabilita tohoto protiprávního jednání. V praxi se orgány činné v trestním řízení totiž setkávají s rozličnými způsoby spáchání (*modus operandi*) tohoto trestného činu.

V předkládané práci jsou blíže popsány vývojové tendence kodifikace podvodného jednání z hlediska historického a následně je dán prostor jednotlivým změnám, jichž doznala trestněprávní úprava trestného činu podvodu na území ČR.

Dále je zde provedena podrobná analýza skutkové podstaty trestného činu podvodu podle § 209 TZ a výklad vybraných zákonných znaků. Za tímto účelem bylo čerpáno zejména z aktuální judikatury, která byla zdůrazněna pro její značný vliv na praxi orgánů činných v trestním řízení.

Autorem práce je ve vztahu k trestnému činu podvodu následně prezentován koncept *zjevné neopatrnosti, které se mohl poškozený snadno vyvarovat* v rámci právní kvalifikace skutku. Zmíněný koncept byl navíc doplněn o teoretický model v podobě rozhodného momentu (*strong-minded moment*), který má za následek, že jednání mající znaky trestného činu, již dále nepokračuje, neboť poškozená osoba si byla v daný okamžik vědoma, resp. si měla být podle okolností konkrétního případu vědoma toho, že již nejedná v omylu, do kterého ji uvedl pachatel trestného činu.

V rámci práce je reagováno i na skutečnost, že trestný čin podvodu je typickým představitelem distančního deliktu. Za tímto účelem je stručně popsán tento typ deliktu a je zde také nastíněn postup při určování místně příslušného orgánu činného v trestním řízení.

Závěrečná část práce vychází z dosavadní autorovy praxe a je vypracována na základě generalizace poznatků získaných z analýzy několika desítek vybraných trestních spisů. Výsledkem je podrobná charakteristika vybraných specifických typů podvodného jednání, které autor práce setřídil do tří skupin - *podvod v prostředí sociálních sítí*, *Man in the Middle (Mitm)* a *podvod na bázi tzv. nigerijského dopisu*.

Klíčová slova: podvod, trestný čin, modus operandi